

ัญญาพร ชอบตรง : ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าของสตรีใกล้หมดประจำเดือน.

(SELECTED FACTORS RELATED TO DEPRESSION OF PERIMENOPAUSAL

WOMEN) อ. ที่ปรึกษา: อ. ดร. ชมพูนุช โสภากาจารย์, 154 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะหมดประจำเดือน ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง อาการหมดประจำเดือน แหล่งทักษะภายในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมกับภาวะซึมเศร้าของสตรีใกล้หมดประจำเดือน และความสามารถของปัจจัยคัดสรรในการร่วมกันพยากรณ์ภาวะซึมเศร้าของสตรีใกล้หมดประจำเดือน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวกจากสตรีใกล้หมดประจำเดือนในชุมชน จำนวน 110 คน โดยสุ่มอย่างง่ายจากโรงพยาบาลทั่วไปหรือโรงพยาบาลศูนย์ในเขตภาคใต้ จำนวน 4 โรงพยาบาล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามการรับรู้ภาวะหมดประจำเดือน แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง แบบประเมินอาการหมดประจำเดือน แบบประเมินแหล่งทักษะภายในตนเอง แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม และแบบสอบถามภาวะซึมเศร้าของสตรีใกล้หมดประจำเดือน แบบสอบถามทั้งหมดได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าระหว่าง 0.73 ถึง 0.92 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอย พบคุณผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะซึมเศร้าของสตรีใกล้หมดประจำเดือนร้อยละ 37.27

2. การรับรู้ภาวะหมดประจำเดือน ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง แหล่งทักษะภายในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับภาวะซึมเศร้าของสตรีใกล้หมดประจำเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.56, r = -0.53, -0.36$ และ -0.34 ตามลำดับ $p < 0.05$) ส่วนอาการหมดประจำเดือนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะซึมเศร้าของสตรีใกล้หมดประจำเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.57, p < 0.05$)

3. ปัจจัยคัดสรรสามารถร่วมกันพยากรณ์ภาวะซึมเศร้าของสตรีใกล้หมดประจำเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้ร้อยละ 51.0 ($R^2 = 0.51, F = 21.64, p < 0.05$) โดยอาการหมดประจำเดือน ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ภาวะหมดประจำเดือนสามารถพยากรณ์ภาวะซึมเศร้าของสตรีใกล้หมดประจำเดือนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Beta = 0.33, -0.29$ และ -0.24 ตามลำดับ $p < 0.05$) ส่วนแหล่งทักษะภายในตนเองและการสนับสนุนทางสังคมสามารถพยากรณ์ภาวะซึมเศร้าของสตรีใกล้หมดประจำเดือนได้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($Beta = -0.04$ และ -0.07 ตามลำดับ $p > 0.05$) โดยเขียนในรูปสมการคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{\text{ภาวะซึมเศร้า}} = 0.33 Z_{\text{อาการหมดประจำเดือน}} - 0.29 Z_{\text{ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง}} \\ - 0.24 Z_{\text{การรับรู้ภาวะหมดประจำเดือน}} - 0.07 Z_{\text{แหล่งทักษะภายในตนเอง}} \\ - 0.04 Z_{\text{การสนับสนุนทางสังคม}}$$

4877573936: MAJOR NURSING

KEY WORD: DEPRESSION/ MENOPAUSAL TRANSITION/ PERIMENOPAUSE

THANYAPORN CHOBTRONG: SELECTED FACTORS RELATED TO
DEPRESSION OF PERIMENOPAUSAL WOMEN. THESIS ADVISOR:
CHOMPUNUT SOPAJAREE, RN, Ph.D. 154 pp.

The purposes of this study were: 1) to examine the relationships between perception of menopause, self-esteem, menopausal symptoms, learned resourcefulness, social support and 2) depression and to determine abilities of perception of menopause, self-esteem, menopausal symptoms, learned resourcefulness and social support in predicting depression of perimenopausal women. The study settings comprised of four general/regional hospitals in southern of Thailand that were selected using simple random sampling technique. One hundred and ten perimenopausal women who resided in the study areas were included in the study through convenience sampling method. The instruments included demographic data sheet, perception of menopause scale, self-esteem scale, menopausal symptom scale, Self-Control Schedule scale (SCS), social support scale, and Center of Epidemiological Studies Depression scale (CES-D). The instruments were content validated and tested for reliability from which the Cronbach's alpha coefficients were between 0.73 and 0.92. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and multiple regression. Major finding were as follows:

1. Rate of depression of perimenopausal women was 37.72 %.
2. Perception of menopause, self-esteem, learned resourcefulness, and social support were significantly negatively correlated with depression of perimenopausal women ($r = -0.56, -0.53, -0.36$ and -0.34 respectively, $p < 0.05$). Furthermore, menopausal symptoms were significantly positively correlated with depression of perimenopausal women ($r = 0.57, p < 0.05$).
3. For the predictive abilities, all predictors together accounted for 51.0 % of the variance in predicting depression of perimenopausal women ($R^2 = 0.51, F = 21.64, p < 0.05$). Menopausal symptoms, self-esteem, and perception of menopause were contributed significantly to predict depression of perimenopausal women (Beta = 0.33, -0.29 and -0.24 respectively, $p < 0.05$). Learned resourcefulness and social support could not contribute significantly to predict depression of perimenopausal women (Beta = -0.04 and -0.07 respectively, $p > 0.05$). The standardized equation derived from the analysis was:

$$Z_{\text{depression}} = 0.33 Z_{\text{Menopausal symptom}} - 0.29 Z_{\text{Self-esteem}} - 0.24 Z_{\text{Perception of menopause}} \\ - 0.07 Z_{\text{Learned resourcefulness}} - 0.04 Z_{\text{Social support}}$$